

Sang: Våren er i luften.

Det er blevet forår

Det er forår i Danmark, og nyt spirer frem. Foråret bringer hvert år forandringer, og med forårets begyndelse, kan man mærke varme, lys og lyst til bevægelse. Forandringerne er nogle år små, og andre år er de store. Man glædes ved synet af de små forandringer - det kendte – en forårsbebuder som f.eks. en vintergæk. I år lod foråret vente på sig i Danmark, og forårsblomsterne blev pludselig dækket af sne. Det var forunderligt at se, da sneen smeltede, at forårsblomsterne stod der endnu og mindede os om forår – endnu en gang. Foråret kommer altid, er kontrast til vinter og viser vej – til sommer.

En leders opsigelse og lockout - foråret bragte store forandringer på Fænøsund Friskole for familier og ansatte. På trods af dette glæder jeg mig i skrivende stund over, at jeg fra mit kontorvindue kan se smilende og legende børn, der nyder at være i Frihjulet denne dag i april. De kan hjælpe os med at rette fokus. Jeg glæder mig over, når jeg møder en dreng fra 9. klasse i byen, der siger: ”Jeg ser frem til at komme i skole igen. Man finder virkelig ud af, hvad vennerne betyder – ja, og skolen. I begyndelsen indrømmer jeg, at det var fedt, men nu – er det lidt kedeligt bare at gå hjemme. Hvor lang tid tror du, at lockouten varer?” Han kan hjælpe os med at holde fokus. På døren ind til skolen hænger resultatet fra en af de lockoutede læreres aktioner. Jeg glæder mig over, hvor tydeligt det er, at de ser frem sig til at undervise igen. De glæder sig til at opleve og oplyse netop jeres børn. De kan hjælpe os med at rette fokus. Rette fokus mod hvad? Mod det, det hele drejer sig om – at lave friskole! Jeg tvivler ikke. Børn og ansatte glæder sig til at være samlet igen - i fællesskabet på Fænøsund Friskole. Foråret er foranderligt, men under sneen står vintergækker.

En beretnings formål

Skolelederens beretning er bestemt i friskolens vedtægter. I beretningen har jeg lejlighed og pligt til at berette om mit syn på, hvordan skolelivet er og udvikler sig på Fænøsund Friskole. Beretningen skal samtidig læses som skolelederens årlige evaluering af skolens samlede undervisning til opfyldelse af ministeriets formelle krav om evaluering og offentliggørelse.

Årets gang – den sidste del af skoleåret

Generalforsamlingens placering er bestemt af ministeriet. Placeringen har sammenhæng med årsregnskabet, som følger kalenderåret og ikke skoleåret. Denne placering kan få de sidste måneder af skoleåret til at forsvinde i en beretning som denne. Der sker rigtig mange ting i skoleårets sidste måneder. Jeg har derfor besluttet, at jeg i denne beretning begynder med skoleårets afslutning 2012.

Ind imellem de mange helligdage ligger afgangsprøverne for 9. klasse, grøn emneuge og forårsshow. I den sidste skoleuge har vi fra onsdag til fredag et intensivt program. Onsdag er - oprykningsdag, torsdag er flytte- og forberedelsesdag, og fredag er den store nedtællingsdag til sommerferien. Jeg har valgt i denne beretning at beskrive disse dage yderligere.

Emnet i den grønne emneuge var - transport. 6. og 7. kl. var ansvarlige for at samle den rapport om hele ugens undervisning og elevprodukter, der sendes til Friluftsrådet for godkendelse. Det lykkedes os at samarbejde om at få det grønne flag, og det grønne flag vejrer derfor stadig foran skolen. Det er vi glade for, og det er tydeligt, at det ”grønne arbejde” skaber ”grøn bevidsthed”. Den bevidsthed mener vi, det er meget vigtig at give eleverne. Forårsshowet er et brag af en musikaften, hvor vores egen musikskole og mange klasser optræder for et stort publikum. Det glæder os, at mange møder op, og hvor er det skønt at høre eleverne synge og spille – alene og sammen. Siden det show har planlægningsgruppen arbejdet med at gøre showet endnu mere publikumsvenligt. Små ændringer vil ske i år, og på sigt arbejder vi med at koble grønt marked, forårsshow og fællesspisning sammen en forårslørdag, hvor drømmen er, at alle familier deltager. Den sidste uge før sommerferien er intens. Det er tydeligt, at eleverne gør sig klar til at flyve frem til en ny klasse og for nogle klasser op til en helt ny gruppe. Onsdag rykker de klasser op, der skal i en ny gruppe. Eleverne ser frem til denne store dag, og det er tydeligt, at de er spændte på det nye gruppeliv, der venter dem. Onsdag aften tager Ældstegruppen festtøjet på, og sammen med linjefaglærerne tager de til Musicalakademiet i Fredericia og ser to forestillinger, som deres afgangselever har lavet. Det er skønt at være af sted med de store elever og se, hvordan de opsluges af forestillinger, hvor sang, musik og teater går op i en højere enhed. Torsdag er flyttedag, hvor ting flyttes fra klasse til klasse. 8. klasse har travlt denne dag med at forberede aftenens fest - dimissionsfesten. Den fest er stemningsfyldt. 8. klasse serverer mad på fornem vis til 9. klasse og deres familier, der sidder ved smukt pyntede borde. Vi synger sammen, der holdes taler og vises billeder, hvor minder og tanker deles. 9. klasse får naturligvis også afgangsbeviser med karakterer den aften. Beviset indeholder udover karakterer også en personlig udtalelse, hvoraf det fremgår, hvordan eleven har taget del i og udviklet sig i skolelivet ud fra vore værdier: Kreativitet, refleksion, ansvar, fællesskab og tillid. Fredag arrangeres primært af 9. klasse. De er udklædte, de uddeler karameller, og de udfordrer lærerne i et udvalgt spil og en vandkamp. Nedtællingen til sommerferien er vi samlet om i Halvmånen den sidste time af dagen. Vi synger, der underholdes, 9. klasse bliver meget eftertænksomme, og vi er alle helt stille de sidste 2 min. – indtil klokken slår 12.00, og vi højt i kor kan sige: ”Sommerferie”. I begyndelsen af ferien summer her af liv. De ansatte rydder op, gør rent, holder møder, afslutter, udvikler og planlægger det nye skoleår. Frihjulet holder åbent i den første samt i de to sidste uger af ferien og laver skønne sommeraktiviteter sammen med børnene.

Årets gang - et nyt skoleår begynder

Første skoledag er en fest. Vi har fundet en form for dagen, som vi er rigtig tilfredse med, og vi nyder, at familierne møder så talstærkt op og står klar under blodbøgen. Det er vigtigt. Noget nyt begynder på familiernes skole – et nyt skoleår, det skal fejres i fællesskab. Dagen bygges op om sang, fortælling – og fordybelse i et fag kombineret med, at de nye klasselokaler indtages og undersøges. Det fag, vi i år valgte at lave fordybelse i var – billedkunst. Alle var med til at lave familietræer, der pyntede i Halvmånen helt frem til efterårsferien. Alle grupper tog umiddelbart efter skolestarten på lejrskole. 0. og 1. overnattede på skolen med havet som tema. 2. og 3. klasse var på lejr ved Mørkholt, hvor naturfag og ”fridræt” var temaerne. Mellemgruppen var på lejr ved Ollerup, hvor de cyklede Syd fyn tynd og bl. a. var på Naturama i Svendborg. Ældstegruppen rejste til Bornholm, hvor de boede i små hytter i grupper på tværs af klasserne. Eleverne var rundt og se et væld af øens seværdigheder, derudover havde Ældstegruppen et fokus. De skulle finde betydningsfulde ord og sætninger – ord til eftertanke, ord, der smagte godt og gjorde en forskel. Ord i kunst, ord på vejen og ord mellem mennesker. Netop disse ord og sætninger tog de med retur fra

øen samt en skøn interesse for at danse salsa. Hermed havde de gjort en stor del af forarbejdet til deres flotte forestilling med overskriften – ord, som de selv arbejdede med opsætningen af i november. I Ældstegruppen har vi haft et udviklingsarbejde i gang i forhold til linjefagene, som eleverne har fire timer om ugen. I år har vi valgt, at eleverne i korte forløb fra sommer til jul undervises i alle tre linjefag: musik, billedkunst og drama. Herefter vælger de et fordybelsesfag fra januar til maj. Den sidste periode har de spotfag, hvor kortere forløb tilbydes. I år tilbydes bl.a. hjemkundskab og kor. I denne beretning har jeg lyst til at fortælle om alt i skoleåret. Den samme iver kommer over mig, når jeg viser mennesker rundt, der har interesse i skolen, men – jeg må begrænse mig. Jeg vælger derfor at dykke ned i de nye tiltag, året har budt på. I december var drengene i hallen til ”fodboldtons”, mens pigerne øvede luciaoptog i Middelfart Kirke. Sidste skoledag valgte vi at synge julen ind på plejehjemmet. Det var dejligt at opleve, at eleverne gav en sang-gave, som på ingen måde var svær at pakke ind trods dens ubeskrivelige størrelse, en gave, som de til hver morgensamling gør større og større. Beboerne var meget begejstrede for elevernes sang, og det er helt sikkert, at næste års juleafslutning også indeholder en tur ned til plejehjemmet. I december åbnede vi julekalender hver dag. Hver dag bragte en gave eller to. Ved at åbne disse fik vi navngivet alle rum på skolen. I udvælgelsesarbejdet med at finde disse navne har det været vigtigt at finde navne, der havde en fortælling, der talte ind i hverdagen i netop dette rum. Lige efter nytår afsluttede Lillegruppen et temaskema-forløb om ”De hellige tre Konger”. På Keramikmuseet havde alle elever lavet deres konger i ler. Gruppen arrangerede afslutningen i Middelfart Kirke. Her var plads til de 220 familiemedlemmer, der støttede op om afslutningen. I februar samarbejdede Mellegruppen om at lave forestillingen - En verdensomsejling under havet. Et stort fint fælles projekt, der bugnede af flotte kostumer og rekvisitter, et stort orkester og koncentrerede skuespillere. Denne forestilling var som Ældstegruppens også temamæssigt forbundet med deres emneuge i efteråret om opdagelsesrejsende. Lillegruppen havde fra februar til marts et temaskemaforløb om eventyr. Temaet var tydeligt i både deres kunst- og forestillingsuge. Lillegruppens forestilling var fyldt med sang, bevægelse, børnesmil og iver krydret med eventyr fra hele verden. Vi har fundet en form på gruppernes forestillinger, som viser netop den forskellighed i proces og produkt, som vi gerne vil have, at eleverne tager del i og lærer at kende. Ved dette tilbageblik er det dejligt at se, hvor meget fortælling, sang og fordybelsesarbejde i et udvalgt tema danner en røde tråd i store dele af undervisningen. Det skaber helheder i undervisningen, og det er et mål, vi konstant forfølger.

Helhedsskole

I den forbindelse kan jeg ikke lade være med at tænke på samfundets fokus på - helhedsskole. Den er en del af debatten om den nye folkeskolereform. Vi er en friskole, vi kan netop tage det bedste af denne reform, vi kan gøre den til vores, og måske – er den slet ikke så langt fra vores hverdag? I vores skole er der ikke så langt imellem skole- og fritidsliv. Eller? Det bliver spændende i det kommende år at følge arbejdet med reformen, og hvordan vi forholder os til den.

Den trykke hverdag

Når jeg skal beskrive årets gang, er det også vigtigt at fremhæve alle de almindelige dage, der alle som eleverne er unikke – noget særligt – noget, vi skaber i fællesskab. Dagen begynder med morgensang. Vi taler sammen via sangen, og de ansvarlige ansatte – eller klasserne på skift - giver via fortælling lidt af sig selv, oplyser eller opliver. Hvert barn bliver fejret, og hver en forsvunden sangbog eller sko får sammen med forundringer eller opklarende spørgsmål opmærksomhed – hver

dag. Det er vigtigt for os, at eleverne føler sig trygge, udvikles socialt og fagligt. Vi er meget opmærksomme på elevernes trivsel og bruger ofte værdiordene i samtalen med dem. Vi gør dette for at åbne deres øjne for nye måder at se verden på – og kommunikere med hinanden på. Vi vil give dem redskaber til samtalen og dermed give dem bevidsthed om, at ord kan skabe og få medmennesket både til at visne og vokse.

Frihjulet:

I skoledelen har vi tre teams: Lille-, Mellem- og Ældsteteam. Det er vigtigt, at vi husker det fjerde team på skolen. Det er teamet, der med et glimt i øjet udsender mødedagsordener med overskriften: Indkaldelse til møde i - The dream-team. Frihjulet skaber rammerne for, at børnene i 0. til 3. klasse har et godt fritidstilbud efter skole. De skaber legemiljøer både ude og inde, og det er dejligt at se, hvordan de f.eks. tilbyder kreative værksteder, tager aktivt del i konfliktløsninger mellem børnene og er med til at skabe en helhed mellem skoleliv og fritidsliv. Frihjulet laver et stort forarbejde til deres årlige overnatning. I 2012 var temaet – Middelalder. Det er en overnatning, som både børn og ansatte glæder sig meget til. Det er så dejligt, at også Frihjulet er optaget af at bruge fortællingen og fantasien i deres arbejde med børnene. Til Frihjulets glæde blev efterårets marked en stor succes med overskud, hvilket gav Frihjulet mulighed for at komme på en fælles udflugt. Frihjulet arbejder med at gøre et godt fritidstilbud endnu bedre. De arbejder målrettet ud fra deres årsplan og med deres udviklingspunkter. I år har de f.eks. haft fokus på at synliggøre deres arbejde. Dette gøres via plakater, billeder og breve på intranettet og udstilling af produkter.

Musikskolen:

Det er dejligt, at vi har vores egen musikskole. Den nye koordinator gør et stort arbejde for at finde ind til de rette tilbud til netop vores elever og undervisere dertil. Vi er så glade for, at mange af eleverne vil gå i musikskolen. Musikken spiller en stor rolle, og det er en fornøjelse at lytte til, hvad koordinatoren har af ideer til næste års musikskole. Vi er i gang med at beskrive næste års tilbud, som vi glæder os til at præsentere for jer.

Opsamling på udviklingspunkter i 2012:

Førskolen

Det er vigtigt for os, at førskolebørnene får en rigtig god skolestart. Det var et af udviklingspunkterne, der også blev nævnt i sidste års beretning. I år har alle familier haft besøg af ansatte fra skolen før skolestart for at lære familien at kende og have god tid til at svare på evt. spørgsmål om skolestarten. Førskoleunderviserne har lagt et enormt arbejde i at forberede en god start med fokus på trivsel og den første læring i skolen. Tak for den store opbakning og interesse i første skoledag for disse skønne små skoleparate børn.

Frikvarterer

Vi prioriterer udefrikvarterer højt. Vi mener, at eleverne har brug for at røre sig og få frisk luft mellem timerne. De ansatte arbejdede ved skoleårets start med, hvordan vi kan være gode forbilleder for eleverne i forhold til bevægelse. Vi prioriterer højt, at der er ansatte, der er med til at hjælpe eleverne ud til frikvarter, og at to ansatte er med til at igangsætte frikvarterlege og skabe rammer for leg og bevægelse. Dette arbejde er spændende at tænke ind i det videre arbejde med at skabe en fantastisk legeplads med ujævne terræner, plads til leg og socialt samvær med fart og ro –

leg med bolde, tove, gynger, hængekøjer og ting, der sammen med årstidernes skiften kan være med til at gøre legepladsen evig foranderlig og dermed altid interessant og udfordrende.

Synliggørelse på intranettet

I år har vi haft det mål at synliggøre livet på skolen på intranettet. Vi er i proces, men I må da indrømme, at der er kommet flere og flere billeder på hjemmesiden. Det er uden tvivl vigtigt, det kan jeg også høre på de familier og andre interesserede, der retter henvendelse hertil. Vi fortsætter derfor dette udviklingsarbejde.

Ansattes trivsel og faglige udvikling

I år har det været vigtigt og helt naturligt for os at fortsætte trivselsarbejdet blandt alle ansatte. Vi er opmærksomme på hinanden og øver os i at bruge hinandens kompetencer og se muligheder i hinandens personlighedsstrukturer. Vi har fået et fælles sprog og redskaber til at bruge dem konstruktivt. Vi har de sidste år haft fokus på mødeafvikling, og det er en fornøjelse at opleve, hvordan vi har effektive møder, der ikke blot er fælles forberedelse men også - læringsrum. Uddannelse er mange ansatte optaget af. I år har vi haft en spændende pædagogisk dag for ansatte og bestyrelsen om Grundtvig og Kolds liv og skoletanker, og rigtig mange deltager i Friskoleforeningens årsmøde først i maj.

Næste års udviklingspunkter:

Ydmygt skrives dette afsnit i beretningen af en konstitueret leder. Det er naturligvis den nye leder, der udvælger og prioriterer næste års udviklingspunkter.

Min vejledning vil være, at vi arbejder med følgende:

- At sikre trivsel for børn og ansatte.
- At give den nye leder tid til at synliggøre sig selv, værdier og visioner i mødet med elever, familier og ansatte. Mødet med en ny leder - tager tid. Det vil vi tage højde for i den nye årskalender, så vi sikrer, at alle har overskud til at være en del af processen.
- At koordinere et godt samarbejde mellem den nye leder og den nye sekretær.
- At fortsætte det påbegyndte arbejde omkring udarbejdelsen af en undervisningsmiljøvurdering.
- At koordinere og udvikle støtte- og specialundervisning ud fra de nye rammer, der gives i det kommende skoleår.
- At fortsætte med at målsætte og beskrive de ansattes samarbejde i udviklingsarbejdet i de fire teams til glæde for eleverne i undervisning og Frihjulet.
- At udvikle koncepter omkring: fælles lejrskole og en kombination af grønt marked og forårsshow.
- At fortsætte udviklingen af faget ”fridræt” på baggrund af evaluering ved skoleårets afslutning.
- At udarbejde en tydeligere profil i musikskolen og tilpasse undervisningstilbuddene hertil.
- At fortsætte med at skrive månedsbreve, orienteringer fra kontoret og opdatere intranettet, så vi sikrer, at alle familier er velorienterede om, hvad der sker på skolen.
- At vi fortsætter det gode samarbejde med Den frie Lærerskole, så vi fortsat tager ansvar for at uddanne lærere til de frie skoler. Vi har studerende i både årspraktik og ugepraktik. De

giver et frisk pust blandt de ansatte, og det er spændende at vejlede de studerende. De er med til at sikre, at vi hele tiden begrundes vores arbejde pædagogiske og didaktisk.

- At etablere et godt samarbejde med bestyrelsen, så der arbejdes ihærdigt og konstruktivt med afsæt i forretningsordenen til skolens bedste både på og mellem møderne. Ansættelse af leder, sparring med skolelederen, økonomi, pr, legeplads og koordinering af forældrearbejde er overskrifter, der med fordel kan komme på dagsordenen.

Ansatte og varetagelse af administrationen:

Det er en uvant situation at afslutte et skoleår og påbegynde planlægning af et nyt skoleår midt i en lockoutperiode uden en fast sekretær, med en ny souschef og en konstitueret leder. Vi gør det, bruger vore erfaringer, evalueringer og glæder os til at præsentere og inddrage de lockoutede ansatte, når de vender tilbage. Det ville være ønskeligt, at jeg kunne melde ud, hvem der bliver klasselærere til næste år. Det kan jeg ikke endnu, da der er mange brikker, der skal falde på plads. Vid, at jeg hurtigst melder det ud, men I må væbne jer med tålmodighed. I forhold til sekretærstillingen glæder jeg mig til at præsentere jer for den nyansatte sekretær. Ansættelsesudvalget arbejdede på højtryk i sidste uge, og efter 3. ansættelsessamtale var vi ikke i tvivl. Den ansatte sekretær har store erfaringer med bogholderi og glæder sig rigtig meget til at blive en del af vores fællesskab, hvor der er flere bolde – end blot tal – i luften. Den ansatte sidder i en uopsagt stilling, så når ansættelsesbrevet er underskrevet, så melder jeg ud, hvem det er. Den ansatte begynder 1. juni. Indtil da har vi sekretærengle, der tryller på kontoret, og jeg glædes over samarbejdet med dem og souschefen. Tak. Vi bestræber os på at være på forkant med tingene, tak for hjælpen forældre, når I skriver spørgsmål, opfordringer og opmuntringer til os. I er tålmodige og konstruktive. Det gør alting meget nemmere, når vi skal samarbejde. Det er vigtigt for mig at understrege, at jeg arbejder tæt sammen med bestyrelsen. Det er en naturlig del af det at drive en fri skole. Jeg ser frem til samarbejdet, og jeg er optaget af udfordringerne som konstitueret leder.

Tak for samarbejdet

Afslutningsvis vil jeg benytte lejligheden til at sige tak for samarbejdet i skoleåret 2012.

Tak til elever og familier. Tak for tilliden til, at vi forvalter det store ansvar, I giver os. Det er uhyre vigtigt, at vores samarbejde er konstruktivt og tager afsæt i værdigrundlaget. Tak, fordi I bruger forældreintranettet flittigt. Det gør mange arbejdsprocesser nemmere, når vi også kan kommunikere her.

Tak til ansatte, der har været en stor del af fællesskabet i både mange og få år, og som vi i det forgangne år sagde farvel til. Tak for de ting, som I gav og inspirerede fællesskabet med. Vi håber, at I vil være med til at fortælle de gode fortællinger om Fænøsund Friskole.

Tak til alle ansatte og vikarer – nye som erfarne, der hver dag viser, at de holder af at komme på arbejde, ansatte, som hver dag gør sig umage for med afsæt i skolens mål og værdier at give alle elever god, nærværende og inspirerende undervisning og fritidstilbud samt skabe trivsel for alle på stedet.

Tak til det praktiske personale. Det er imponerende, hvad I gør for denne skole, og hvor er det skønt, at I titter ind i fællesskabet. Det er vigtigt, I er vigtige, som alle andre i fællesskabet.

Tak til alle vore samarbejdspartner. Lad mig nævne: den tilsynsførende, ungdomsuddannelsesvejlederen, præsten, naturvejlederen, Middelfart Kommune, friskolenetværket, Den frie Lærerskole og Friskolernes kontor. Tak for den store hjælp og vejledning, I giver os og for de ting, vi udvikler sammen.

Til sidst vil jeg sige tak til bestyrelsen. Tak for alt det, I har arbejdet hårdt for og i bedste mening givet. Tak for tilliden og hjælpen, I gav mig som konstitueret leder. I mit samarbejde med jer har jeg oplevet, at I har værnet om min trivsel, lagt mange arbejdstimer i at træffe valg og gøre alt parat til, at en ny bestyrelse kan arbejde for det, som jeg ved, at I har gjort jer umage med, nemlig at tænke udvikling af skolen. Jeg ser frem til arbejdet med den nye bestyrelse. Bestyrelsesarbejdet er indholdsrigt, ansvarsfuldt, og jeg kan ikke sige det tit nok meget betydningsfuldt på en fri skole.

Vi har et fælles mål

Det er spændende, hvad det kommende år vil bringe. Jeg kan helt sikkert sige, at alle ansatte vil gå konstruktivt ind i samarbejdet med en ny leder. Alle vil også sige, at det er et stort arbejde at finde en ny leder og lære en ny leder at kende. Jeg ved, at alle ansatte vil denne skole og udvikles i fællesskabet netop her. Alle er med i båden, der er ro i båden, alle griber en åre og tager fat, og vi er klar, når en ny leder står ved roret. Vi har et fælles mål, og det er at give netop jeres børn et fantastisk indholdsrigt og trygt skoleliv.

Beretningen slutter med 1., 3. og 5. vers fra sangen: Børn er stærke frø. De vers sang Lillegruppen, da de afsluttede dette års eventyrforestilling. De var så søde, da de sang ”ikke et ja fra tid til anden, men et – ”bestemdtigt” – ja til hinanden” i stedet for – bestandigt – ja til hinanden. Vi ændrede det ikke, for i samtalen med dem om, hvad sangen betød, var de meget præcise i deres tolkning af fællesskabets betydning og forståelsen for, at det er vigtigt, at vi siger - ja - til hinanden.